

ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36013771	Fontecarmoa	Vilagarcía de Arousa	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ELE	Electricidade e electrónica	CD3ELE000300	Automatización e robótica industrial	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0961	Sistemas de medida e regulación	2024/2025	4	133	133

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	UXÍA MARÍA CASAL REI
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O módulo Sistemas de Medida e Regulación forma parte do currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de técnico superior en Automatización e Robótica Industrial, desenvolvido no decreto DECRETO 102/2013, do 13 de xuño.

A formación do módulo contribúe a alcanzar os obxectivos xerais a), b), c), f), g), k), l), m), n), o), p) e q) do ciclo formativo, e as competencias a), b), c), d), f), h), j), k), l), m) e n).

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo han versar sobre:

- Identificación de equipamentos.
- Elaboración das estratexias de control sinxelas.
- Aplicación de tecnoloxías de control para dar solución a problemas de automatización industrial.
- Montaxe e configuración dun sistema de control dinámico.
- Localización de avarías.
- Verificación do funcionamento.

A electrónica e os dispositivos de control automáticos están cada vez máis presentes nos procesos industriais continuos. A calidade dos procesos ven determinada pola mellora nos sistemas de medición e control das variables do mesmos (temperatura, caudal,...). Os alumnos e as alumnas que obteñan o título de Técnico Superior en Automatización e Robótica industrial deben ter adquiridas as competencias necesarias para o deseño, montaxe e mantemento de instalacións industriais que incorporen sistemas eléctricos e electrónicos de medición e control de variables analóxicas.

O alumnado que cursa estas ensinanzas no CIFP Fontecarmoa recibe unha formación integral e polivalente acorde ao establecido no currículo oficial e tamén ás características das empresas nas que se incorporará para a realización da FCT (Formación en Centros de Trabajo) e ás que existen na contorna do centro a nivel comarcal, provincial e, incluso autonómico. A nivel comarcal existe unha variedade de pequenas e medianas empresas pertencentes a diferentes sectores produtivos (lácteas, conserveiras, metalúxicas, de distribución de materiais, de servizos de deseño e instalación, etc) nas que o alumno/a se incorpora a un equipo técnico para realizar tarefas de mantemento eléctrico e electrónico, comercial ou ben de deseño e configuración de sistemas de medida e regulación de instalacións automatizadas.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Introdución á regulación automática.	Adquisición dos conceptos básicos de sistemas automáticos e a súa representación normalizada.	12	9
2	Sistemas de medida	Estudo dos tipos de transdutores e os seus circuitos acondicionadores.	30	23

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
3	Sistemas de regulación.	Estudo das formas básicas e avanzadas de regulación e a súa implementación	52	39
4	Sistemas de adquisición de datos.	Tarxetas e software de adquisición de datos, e introducción aos sistemas SCADA.	27	20
5	Seguridade nos sistemas de medida e regulación	Normativa de prevención e equipamentos de protección.	12	9

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Introducción á regulación automática.	12

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dispositivos de medida e regulación, identificando a súa funcionalidade e determinando as súas características técnicas.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Identifícanse os compoñentes nun esquema normalizado dunha instalación dun sistema automático de control.
CA1.6 Identifícase a funcionalidade dos sistemas de medida para diferentes aplicacións industriais.
CA1.8 Recoñécense os bloques que constitúen un lazo de regulación.
CA1.9 Determináronse as variables que definen un sistema de regulación.

4.1.e) Contidos

Contidos
Relación de aplicacións industriais con sistemas de medida e regulación.   Elementos dun bucle de control: bucle aberto e bucle pechado.   Estratexias básicas de control: realimentación.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Sistemas de medida	30

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dispositivos de medida e regulación, identificando a súa funcionalidade e determinando as súas características técnicas.	NO
RA2 - Monta e desenvolve sistemas de medida e regulación, identificando as variables do proceso, establecendo os requisitos de funcionamento e seleccionando os sistemas de medida e regulación adecuados, consonte aos requisitos do sistema.	NO
RA3 - Verifica o funcionamento dos sistemas de medida e regulación, aplicando a normativa de seguridade a cada caso concreto.	NO
RA4 - Diagnostica avarías nos sistemas de medida e regulación, identificando a natureza da avaría e aplicando as técnicas e os procedementos máis adecuadas para cada caso.	SI
RA5 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identificando os riscos asociados, as medidas e os equipamentos para os previr.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os tipos de sensores e transdutores utilizados nos sistemas de medida en función da magnitude que cumpra medir e as súas características de funcionamento.
CA1.2 Identifícanse os circuitos acondicionadores de sinal que constitúen os dispositivos de medida.
CA1.5 Establecéronse as especificacións técnicas do sistema de medida.

Criterios de avaliación
CA2.6 Calibráronse e axustáronse os dispositivos de medida.
CA3.1 Comprobouse a conexión entre dispositivos.
CA3.2 Verificouse o funcionamento dos dispositivos de protección.
CA3.3 Seguiuse un protocolo de actuación para a posta en servizo e a comprobación.
CA3.5 Reaxustáronse os dispositivos que conforman o sistema de medida e regulación.
CA3.6 Verificouse a resposta do sistema ante situacións anómalas.
CA4.1 Recoñecéronse os puntos susceptibles de avaría.
CA4.2 Utilizouse instrumentación de medida e comprobación.
CA4.3 Diagnosticáronse as causas da avaría.
CA4.4 Localizouse a avaría.
CA4.5 Restableceuse o funcionamento do sistema.
CA4.6 Documentouse a avaría nun informe de incidencias do sistema.
CA4.7 Configurouse a memoria técnica.
CA4.8 Elaborouse o orzamento da instalación.
CA5.2 Operouse con máquinas e ferramentas, respectando as normas de seguridade.

4.2.e) Contidos

Contidos
Transdutores e sensores: clasificación segundo a magnitude física que se mida e segundo o principio de funcionamento.
Tratamento e acondicionadores de sinais.

Contidos
0 Técnicas de calibraxe de sensores e transdutores.   Técnicas de tratamento e acondicionamento de sinais.   Selección e dimensionamento dos compoñentes dun sistema de medida e regulación.   Técnicas de montaxe e posta en marcha de sistemas de medida e regulación.   Técnicas de verificación.   Técnicas de axuste.   Técnicas de medida e comprobación eléctrica.   Plan de actuación para posta en servizo.   Protocolo de posta en marcha particularizado para a secuencia de funcionamento.   Aplicación da normativa de seguridade a cada caso.   Regulamentación: REBT, etc.   Técnicas de mantemento predictivo, preventivo e correctivo.   Diagnóstico e localización de avarías. Protocolos de probas. Plan de actuación ante disfuncións do sistema.   Avarías típicas en sistemas de medida e regulación: causas.   Equipamentos e aparellos de medida.   Informe de incidencias.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Sistemas de regulación.	52

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dispositivos de medida e regulación, identificando a súa funcionalidade e determinando as súas características técnicas.	NO

**ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS PROFESIONAIS**

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Monta e desenvolve sistemas de medida e regulación, identificando as variables do proceso, establecendo os requisitos de funcionamento e seleccionando os sistemas de medida e regulación adecuados, consonte aos requisitos do sistema.	NO
RA3 - Verifica o funcionamento dos sistemas de medida e regulación, aplicando a normativa de seguridade a cada caso concreto.	SI
RA4 - Diagnostica avarías nos sistemas de medida e regulación, identificando a natureza da avaría e aplicando as técnicas e os procedementos máis adecuadas para cada caso.	SI
RA5 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identificando os riscos asociados, as medidas e os equipamentos para os previr.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Determináronse as funcións de transferencia de sistemas de control.
CA1.7 Analizouse a idoneidade do tipo de regulación posto en práctica en diferentes aplicacións industriais.
CA1.10 Identifícanse os dispositivos de regulación utilizados a nivel industrial, en función da aplicación requirida.
CA1.11 Determinouse a estabilidade do sistema de control, aplicando diversos criterios de estabilidade.
CA1.12 Establecéronse algoritmos para a determinación dos controladores do sistema de control.
CA2.1 Determináronse as variables do proceso que se vaian controlar.
CA2.2 Establecéronse as especificacións técnicas de sistema de control.
CA2.3 Seleccionáronse os dispositivos de medida e regulación en función da aplicación requirida.
CA2.4 Propuxéronse estratexias de control sinxelas para o proceso formulado.
CA2.5 Montouse o sistema de medida e regulación, implementando dispositivos.
CA2.7 Establecéronse parámetros para os controladores dos sistemas de control.
CA3.1 Comprobouse a conexión entre dispositivos.

Criterios de avaliación
CA3.2 Verifícase o funcionamento dos dispositivos de protección.
CA3.3 Seguíuse un protocolo de actuación para a posta en servizo e a comprobación.
CA3.4 Verifícase a secuencia de control.
CA3.5 Reaxustáronse os dispositivos que conforman o sistema de medida e regulación.
CA3.6 Verifícase a resposta do sistema ante situacións anómalas.
CA4.1 Recoñécéronse os puntos susceptibles de avaría.
CA4.2 Utilizouse instrumentación de medida e comprobación.
CA4.3 Diagnosticáronse as causas da avaría.
CA4.4 Localizouse a avaría.
CA4.5 Restableceuse o funcionamento do sistema.
CA4.6 Documentouse a avaría nun informe de incidencias do sistema.
CA4.7 Configurouse a memoria técnica.
CA4.8 Elaborouse o orzamento da instalación.
CA5.2 Operouse con máquinas e ferramentas, respectando as normas de seguridade.

4.3.e) Contidos

Contidos
Tipos de reguladores.
Especificacións dos sistemas de control. Orde dun sistema.
Sintonización de controladores.

Contidos
Parámetros e programación de elementos de control analóxico e dixital.
Técnicas de regulación ante o avellentamento do sistema.
Regulación de sistemas eléctricos, pneumáticos e hidráulicos proporcionais.
Selección e dimensionamento dos compoñentes dun sistema de medida e regulación.
Determinación da estabilidade dun sistema de control.
Selección e determinación de controladores.
Deseño en espazo de estados.
Estratexias de control para atallar perturbacións.
Técnicas de montaxe e posta en marcha de sistemas de medida e regulación.
Técnicas de verificación.
Técnicas de axuste.
Técnicas de medida e comprobación eléctrica.
Plan de actuación para posta en servizo.
Protocolo de posta en marcha particularizado para a secuencia de funcionamento.
Aplicación da normativa de seguridade a cada caso.
Regulamentación: REBT, etc.
Técnicas de mantemento predictivo, preventivo e correctivo.
Diagnóstico e localización de avarías. Protocolos de probas. Plan de actuación ante disfuncións do sistema.
Avarías típicas en sistemas de medida e regulación: causas.
Equipamentos e aparellos de medida.
Informe de incidencias.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Sistemas de adquisición de datos.	27

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dispositivos de medida e regulación, identificando a súa funcionalidade e determinando as súas características técnicas.	NO
RA2 - Monta e desenvolve sistemas de medida e regulación, identificando as variables do proceso, establecendo os requisitos de funcionamento e seleccionando os sistemas de medida e regulación adecuados, consonte aos requisitos do sistema.	NO
RA3 - Verifica o funcionamento dos sistemas de medida e regulación, aplicando a normativa de seguridade a cada caso concreto.	SI
RA4 - Diagnostica avarías nos sistemas de medida e regulación, identificando a natureza da avaría e aplicando as técnicas e os procedementos máis adecuadas para cada caso.	SI
RA5 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identificando os riscos asociados, as medidas e os equipamentos para os previr.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.5 Establecéronse as especificacións técnicas do sistema de medida.
CA1.7 Analizouse a idoneidade do tipo de regulación posto en práctica en diferentes aplicacións industriais.
CA2.1 Determináronse as variables do proceso que se vaian controlar.
CA2.2 Establecéronse as especificacións técnicas de sistema de control.
CA2.3 Seleccionáronse os dispositivos de medida e regulación en función da aplicación requirida.
CA2.4 Propuxéronse estratexias de control sinxelas para o proceso formulado.
CA2.5 Montouse o sistema de medida e regulación, implementando dispositivos.
CA2.8 Analizouse a estabilidade do sistema de control, aplicando diversos criterios e utilizando sistemas de adquisición de datos.

Criterios de avaliación
CA2.9 Verifícase a resposta do sistema ante diferentes entradas e posibles perturbacións, utilizando sistemas de adquisición de datos.
CA3.1 Compróbase a conexión entre dispositivos.
CA3.2 Verifícase o funcionamento dos dispositivos de protección.
CA3.3 Seguíuse un protocolo de actuación para a posta en servizo e a comprobación.
CA3.4 Verifícase a secuencia de control.
CA3.5 Reaxustáronse os dispositivos que conforman o sistema de medida e regulación.
CA3.6 Verifícase a resposta do sistema ante situacións anómalas.
CA4.1 Recoñécéronse os puntos susceptibles de avaría.
CA4.2 Utilizouse instrumentación de medida e comprobación.
CA4.3 Diagnosticáronse as causas da avaría.
CA4.4 Localizouse a avaría.
CA4.5 Restableceuse o funcionamento do sistema.
CA4.6 Documentouse a avaría nun informe de incidencias do sistema.
CA4.7 Configurouse a memoria técnica.
CA4.8 Elaborouse o orzamento da instalación.
CA5.2 Operouse con máquinas e ferramentas, respectando as normas de seguridade.

4.4.e) Contidos

Contidos
Tratamento e acondicionadores de sinais.
Sintonización de controladores.
Selección e determinación de controladores.
Estratexias de control para atallar perturbacións.
Técnicas de verificación.
Técnicas de axuste.
Técnicas de medida e comprobación eléctrica.
Plan de actuación para posta en servizo.
Protocolo de posta en marcha particularizado para a secuencia de funcionamento.
Aplicación da normativa de seguridade a cada caso.
Regulamentación: REBT, etc.
Técnicas de mantemento predictivo, preventivo e correctivo.
Diagnóstico e localización de avarías. Protocolos de probas. Plan de actuación ante disfuncións do sistema.
Avarías típicas en sistemas de medida e regulación: causas.
Equipamentos e aparellos de medida.
Informe de incidencias.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Seguridade nos sistemas de medida e regulación	12

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e de protección ambiental, identificando os riscos asociados, as medidas e os equipamentos para os previr.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Identificáronse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas, utensilios, máquinas e medios de transporte.
CA5.2 Operouse con máquinas e ferramentas, respectando as normas de seguridade.
CA5.3 Identificáronse as causas máis frecuentes de accidentes na manipulación de materiais, ferramentas, máquinas de corte e conformación, etc.
CA5.4 Recoñecéronse os elementos de seguridade e os equipamentos de protección individual e colectiva (calzado, protección ocular, indumentaria, etc.) que cumpra empregar nas operacións de montaxe e mantemento.
CA5.5 Identificouse o uso correcto dos elementos de seguridade e dos equipamentos de protección individual e colectiva.
CA5.6 Relacionouse a manipulación de materiais, ferramentas e máquinas coas medidas de seguridade e protección persoal requiridos.
CA5.7 Identificáronse as posibles fontes de contaminación ambiental.
CA5.8 Clasificáronse os residuos xerados para a súa retirada selectiva.
CA5.9 Valorouse a orde e a limpeza das instalacións e dos equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.

4.5.e) Contidos

Contidos
Normativa de prevención de riscos laborais relativa aos sistemas automáticos.
Prevención de riscos laborais nos procesos de montaxe e mantemento.
Equipamentos de protección individual: características e criterios de utilización. Protección colectiva. Medios e equipamentos de protección.

Contidos

Normativa reguladora en xestión de residuos.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Para alcanzar unha avaliación positiva no módulo o/a alumno/a deberá entregar en tempo e forma os boletíns de exercicios propostos, realizar actividades prácticas na aula-taller, reais ou simuladas, e deberá realizar probas escritas de carácter teórico e de carácter práctico.

Durante o curso serán desenvolvidas tres avaliacións parciais, sendo calculada a cualificación en cada unha delas segundo a seguinte proporción:

Parte 1: Probas escritas de carácter teórico, cun peso do 65%

Parte 2: Probas escritas de carácter práctico, cun peso do 25%

Parte 3: Boletíns de exercicios, traballo en clase e informes de prácticas, cun peso do 10%

A cualificación de cada unha das partes, en cada avaliación parcial, determinarase da seguinte maneira:

- Parte 1: Media aritmética das probas teóricas realizadas no trimestre. Estas probas escritas poden consistir en cuestionarios con respostas múltiples, con resposta curta, con resposta numérica, con resposta tipo ensaio.

- Parte 2: Media aritmética das probas prácticas realizadas no trimestre, Esta probas consistirán na realización, empregando o equipamento da aula-taller e software específico, de exercicios prácticos ou casos semellantes aos resolvidos nas aulas ao longo de dito trimestre.

- Parte 3: Media aritmética dos boletíns de exercicios, realizados en clase e para casa, e informes de prácticas. Para ser avaliados de forma positiva, os traballos entregados deberán cumprir os requerimentos de tempo e forma indicados pola profesora no momento de ser plantexados (plazos de entrega, formato, etc), salvo causa debidamente xustificada.

Será necesario obter unha media poderada igual ou superior a 5 puntos para acadar unha avaliación positiva en cada trimestre.

A cualificación final do módulo será calculada tendo en conta os seguintes pesos, de acordo co calendario escolar 2024/25:

1º trimestre: 40%

2º trimestre: 40%

3º trimestre: 20%

Sendo necesaria unha cualificación mínima en cada unha destas tres avaliacións de 5 puntos, para poder superar o módulo. En caso contrario, a cualificación final do módulo, como máximo será de 4.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Aquel alumnado que non atinxa unha cualificación de 5 no proceso de avaliación continua, deberá recuperar as probas e realizar novos traballos de ser o caso. Para poder acollerse a este sistema de avaliación continua o número de faltas de asistencia non xustificadas non poderá ser superior ó 10% da duración do módulo.

As actividades de recuperación previstas serán realizadas durante o período reservado para actividades de recuperación no mes de xuño, entre a terceira avaliación e a avaliación final.

Se con estas actividades o alumnado non é quen de superar o módulo poderá optar a unha proba global final previa á avaliación final do curso.

Actividades de recuperación durante o segundo curso do ciclo:

O alumnado que pasou a segundo curso sen unha avaliación positiva no módulo Sistemas de Medida e Regulación, poderá recuperar este módulo durante este período realizando unha serie de actividades de forma autónoma, guiadas e supervisadas pola profesora ademais das probas escritas necesarias, en función do seu informe individualizado, e co obxecto de acadar unha avaliación positiva antes da FCT. Este curso 2024/25 non hai matriculado ningún alumno/a nesta situación.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perda o dereito de avaliación continua ten dereito a unha única proba final extraordinaria de avaliación previa á avaliación final do módulo, que consistirá en:

- Unha proba escrita de carácter teórico, na que figurarán cuestións e exercicios sobre os contidos das unidades didácticas.
- Unha proba de carácter práctico, real e/ou simulada: montaxe, configuración, axuste, medición, regulación e supervisión mediante sistema de adquisición de datos dun sistema de medida e regulación, de acordo cunhas especificacións determinadas dada pola profesora.

A proba teórica terá un peso de 65% na cualificación final e a proba práctica terá un peso de 35% na cualificación final.

A proba será valorizada sobre 10 puntos, sendo necesario alcanzar unha puntuación igual ou superior a 5 para superar o módulo.

A data e hora de realización desta proba extraordinaria de avaliación será publicada no taboleiro de anuncios do centro.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación didáctica realizarase mediante a aplicación informática para tal fin: edu.xunta.gal/programacions

Ademais en todas as reunións mensuais do departamento e de equipo docente, un punto obrigatorio da orde do día é a confirmación de que estes seguimentos da aplicación están sendo realizados, así como o comentario de calquera incidencia no seguimento da programación.

A avaliación da propia práctica docente presentará dúas modalidades, autoavaliación docente e avaliación por parte do alumnado da actividade docente.

- Autoavaliación docente: os seguimentos da programación e dos resultados dos cuestionarios do alumnado facilitarán a reflexión sobre diversos aspectos que integran a práctica docente e terá por obxecto a mellora dos procesos de ensinanza e aprendizaxe. Farase tamén unha avaliación da adecuación dos métodos empregados e os contidos desenvolvidos, tendo en conta o nivel de consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado.

-Avaliación por parte do alumnado: proporáselles ao alumnado, desde Educalidade a realización de cuestionario/s de avaliación do desenvolvemento da actividade docente, co obxecto de poder realizar un seguimento continuo da mesma.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Segundo o establecido no artigo 28 da Orde de 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanza de formación profesional inicial, ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Esta información poderá proceder de diferentes fontes.

Despois da avaliación inicial decidiranse as medidas concretas de actuación de acordo ao Decreto 229/2011, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes.

Unha medida que permite a normativa, Decreto 114/2010, para o alumnado con necesidades educativas especiais é o das flexibilizacións modulares: "O alumnado con necesidades educativas especiais poderá ser autorizado, cando as necesidades de apoio específico así o xustifiquen, para cursar os ciclos formativos en réxime ordinario de modo fragmentado por módulos, cunha temporalización diferente á establecida con carácter xeral. A consellaría con competencias en materia de educación establecerá o procedemento para a autorización das flexibilizacións modulares". Esta medida debe ser decidida polo equipo docente co asesoramento do Departamento de Información e Orientación Profesional, nesa sesión de avaliación inicial do ciclo.

Ademais nesta sesión de avaliación inicial, xunto co resto do equipo docente, analizarase a situación de partida do grupo e tomaranse acordos necesarios para lograr unha homoxeinización de criterios entre o profesorado.

Ao comezo do curso farase un pequeno sondeo do coñecemento previo do alumnado, realizando unha serie de cuestións que resolverán entre todo o grupo, utilizando o método da observación directa para avaliar

cal é a súa situación de partida, para así poder adecuar a metodoloxía a utilizar ó longo do curso. O alumnado realizará tamén unha enquisa para recoller datos persoais e unha proba inicial de coñecementos previos que permitirán á profesora coñecer o nivel de partida do grupo e identificar posibles adaptacións da programación.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

A aqueles alumnos/as con dificultades na ensinanza-aprendizaxe, prestaráselle especial atención, non só contemplando o aspecto individual senón tamén o tipo de ensinanza que se lles proporciona. En canto as medidas a adoptar, optarase pola modificación de determinados aspectos metodolóxicos debido a que a procedencia do alumnado pode ser diversa (ciclos medios, Bacharelato, outros ciclos superiores, etc). Mediante unha avaliación inicial detectaranse os aspectos, carencias ou dificultades de tipo académico ou psico-físicas. Debemos ter en conta tamén medidas de ampliación para atender a aqueles alumnos que superaron amplamente os resultados de aprendizaxe das unidades didácticas.

En calquera caso, prestarase especial atención perante necesidades de apoio e/ou reforzo, alumnado con TDAH, síndrome de Asperger, altas capacidades, incorporación serodia e/ou desvantaxes sociais e doenzas que impiden unha regular escolarización.

En relación ó desenvolvemento persoal e social evítanse as comparacións descalificadoras do alumnado tanto sexan polas súas dificultades, como polas súas diferenzas.

A respecto da interacción entre iguais, fomentaranse as relacións de aceptación, axuda mutua, cooperación e respecto polas diferenzas, tan importantes para que o alumnado que teña dificultades na aprendizaxe non se sinta rexeitado e desmotivado.

Polo tanto algunhas as medidas concretas a tomar poden ser as seguintes:

- o Atención mais personalizada polo profesor.
- o Exercicios complementarios mais sinxelos.
- o Exercicios de consolidación unha vez acadados os contidos.
- o Medidas orientadoras e titoriais individualizadas.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Os temas transversais serán tratados de maneira integrada durante o desenvolvemento do módulo e ademais fomentárase a participación do alumnado, na medida do posible, nas charlas especificamente organizadas no centro para tratar tema transversais.

A finalidade da educación é o desenvolvemento integral do alumnado. Isto supón atender non só ás capacidades cognitivas ou intelectuais do alumnado senón tamén ás súas capacidades afectivas, motrices, de relación interpersonal e de inserción e actuación social.

Son considerados temas transversais:

- Educación moral e cívica.
- Educación para a paz.
- Educación para a igualdade de oportunidades de ambos sexos.
- Educación ambiental.
- Educación para a saúde.
- Educación viaria.
- Educación do consumidor.
- Educación para o desenvolvemento.
- Educación para o uso das novas tecnoloxías da información e a comunicación.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

As actividades complementarias deseñaranse co obxectivo de introducir ao alumnado nos contidos específicos do ciclo formativo e complementar os coñecementos transmitidos na aula. Estas actividades serán acordadas en reunión de departamento e en colaboración co resto do equipo docente.

Así, está programado realizar neste curso:

- Unha visita didáctica, como mínimo, a unha empresa do sector: EDAR de Vilagarcía e Cefrico ou Foresa.
- Unha visita a unha das empresas/entidades que forman parte do programa EduTecEmprende.
- Unha ou varias charlas técnicas no centro, impartidas por especialistas. Está prevista unha charla técnica da empresa Eviosys.

10. Outros apartados

10.1) Bibliografía recomendada

Para o desenvolvemento do módulo sistemas de medida e regulación empregaranse os seguintes libros de texto como referencia, xa que están adaptados aos contidos correspondentes ao ciclo superior Automatización e Robótica industrial. Estes libros non son obrigatorios para o alumnado:

1. Sistemas de Medida y Regulación. Antonio Rodríguez Mata. Paraninfo.
2. Sistemas de Medida y Regulación. César Utrillas. Ra-Ma.
3. Sistemas de Medida y Regulación. Juan Manuel Escaño. Paraninfo